

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยได้พัฒนาศักยภาพของกลุ่มในประเด็นการวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มของการวิจัยและพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สามารถสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

จากการเพิ่มศักยภาพของกลุ่มผ่านกิจกรรมทั้ง 6 ประเด็น คือ 1) การตลาดนำการผลิต : มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล 2) ข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และแนวทางปฏิบัติ 3) ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) 4) การจัดทำระบบควบคุมภายใน (Internal Control System : ICS) 5) การจัดทำปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์เพื่อทดแทนการใช้สารเคมี 6) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) ของกลุ่มเกษตรกร 17 กลุ่ม มีผลการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 6.1 ผลการประเมินศักยภาพของเกษตรกรในแต่ละประเด็น (กลุ่มเกษตรกร)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)		อัตราการเปลี่ยนแปลง
	ก่อน	หลัง	
1) การตลาดนำการผลิต : มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	83.44	87.19	18.75
2) ข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และแนวทางปฏิบัติ	69.41	69.41	0.00
3) ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS)	73.41	75.00	7.95
4) การจัดทำระบบควบคุมภายใน (Internal Control System : ICS)	65.65	62.59	-18.00

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 6.1 ผลการประเมินศักยภาพของเกษตรกรในแต่ละประเด็น (กลุ่มเกษตรกร) (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)		อัตราการเปลี่ยนแปลง
	ก่อน	หลัง	
5) การจัดทำปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์เพื่อทดแทนการใช้สารเคมี	80.91	87.73	68.20
6) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP)	47.62	45.24	-17.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 6.1 แสดงภาพรวมผลการประเมินศักยภาพของเกษตรกรในแต่ละประเด็น (กลุ่มเกษตรกร) พบว่า ประเด็นที่ 5 การจัดทำปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์เพื่อทดแทนการใช้สารเคมี มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.20 รองลงมาคือ ประเด็นที่ การตลาดนำการผลิต : มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.75 ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.95 ข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และแนวทางปฏิบัติ ไม่มีอัตราการเปลี่ยนแปลง การจัดทำระบบควบคุมภายใน (Internal Control System : ICS) มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 18.00 และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 17.00

ตารางที่ 6.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพหลังการอบรมของเกษตรกรในแต่ละประเด็น (กลุ่มเกษตรกร)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
1) การตลาดนำการผลิต : มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	85.32
2) ข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และแนวทางปฏิบัติ	69.41
3) ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS)	74.21
4) การจัดทำระบบควบคุมภายใน (Internal Control System : ICS)	64.12

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 6.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพหลังการอบรมของเกษตรกรในแต่ละประเด็น (กลุ่มเกษตรกร) (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
5) การจัดทำปัจจัยการผลิตเกษตรกรอินทรีย์เพื่อทดแทนการใช้สารเคมี	84.32
6) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP)	46.43
เฉลี่ยรวม	70.63

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 6.2 แสดงภาพรวมผลการประเมินประสิทธิภาพหลังการอบรมของเกษตรกรในแต่ละประเด็น (กลุ่มเกษตรกร) มีค่าเฉลี่ยรวม 70.63 พบว่า การตลาดนำการผลิต : มาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์สากล มีค่าเฉลี่ย 85.32 รองลงมาคือ การจัดทำปัจจัยการผลิตเกษตรกรอินทรีย์เพื่อทดแทนการใช้สารเคมี มีค่าเฉลี่ย 84.32 ระบบการรับรองเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) มีค่าเฉลี่ย 74.21 ข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์และแนวทางปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 69.41 การจัดทำระบบควบคุมภายใน (Internal Control System : ICS) มีค่าเฉลี่ย 64.12 และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) มีค่าเฉลี่ย 46.43

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มของการวิจัยและพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” จากการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรทั้ง 17 กลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ศึกษาบริบทชุมชน และบริบทกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มนักวิจัยจึงได้เพิ่มศักยภาพของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงกมล บุณสมภพ (2557) ที่กล่าวว่า หนึ่งในกลยุทธ์ใหม่สำหรับการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ของประเทศไทย ได้แก่กลยุทธ์ที่ มุ่งเน้นไปที่การให้ความรู้และการจัดการ นวัตกรรมเกษตรกรอินทรีย์ โดยจัดกิจกรรมผ่าน 6 โครงการ คือ 1) การตลาดนำการผลิต : มาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์สากล 2) ข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์และแนวทางปฏิบัติ 3) ระบบการรับรองเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) 4) การจัดทำระบบควบคุมภายใน (Internal Control System : ICS) 5) การจัดทำปัจจัยการผลิตเกษตรกรอินทรีย์เพื่อทดแทนการใช้สารเคมี 6) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) แล้วพบว่ากลุ่มเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่ 6 การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) ซึ่งต้องได้รับการสร้างความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ศักยภาพผ่าน 6 โครงการดังกล่าวต้องอาศัยความ

ร่วมมือจากบุคคล 2 ฝ่าย ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน คือ ฝ่ายภาคบริหารและฝ่ายภาคประชาชน สอดคล้องกับ กาญจนา สุระ (2556)

6.3 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ควรต่อยอดผลการวิจัยในประเด็นของการวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มของการวิจัยและพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน และขยายการผลิตสินค้าเกษตร 25 ชนิด ได้แก่ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมมะลิ ข้าวแดงมะลิ หอมหัวใหญ่ ลำไย กาแฟอะโวคาโด สตอเบอร์รี่ ส้ม เสาวรส แมคคาเดเมีย บัว ชะฝรั่ง ดอกกุหลาบ ผักสลัด มะม่วง น้ำดอกไม้ กัญชา กัญชง กัญชงหอม มัลเบอร์รี่ (ลูกหม่อน) เห็ดหอม เห็ดนางฟ้า เห็ดหูหนู เมล่อน และปลานิล ชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ ให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในระยะเวลถัดไป ควรขยายงานในภาพของความเป็นล้านนา เนื่องจากบริบทชุมชนและบริบทของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่มีความคล้ายคลึงกับจังหวัดอื่น ๆ อีก 7 จังหวัด ได้แก่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีความเป็นล้านนาอย่างสูง และมีสินค้าเกษตรที่หลากหลายจะทำให้เกิดการขับเคลื่อนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในภาพรวมของความเป็นเกษตรล้านนาได้เป็นอย่างดี